

Fremsat den 1. marts 2019 af Pernille Schnoor (ALT), Julius Grantzau Graakjær (ALT) og Carolina Magdelene Maier (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning om billigere frugt og grønt

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om at sænke momssatsen på frugt og grønt fra 25 pct. til 12,5 pct. pr. 1. januar 2020 med henblik på at gøre frugt og

grønt markant billigere for alle. Forslaget forslås finansieret ved at hæve tobaksafgiften, så en pakke cigaretter kommer til at koste ca. 80 kr.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en opdateret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 96, folketingsåret 2016-17. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2016-17, tillæg A, B 96 som fremsat, og tillæg F, møde 101 kl. 22.48.

Forslagsstillerne ønsker at gøre frugt og grønt billigere. Ikke mindst er det et mål at styrke forbrugernes, særlig lavindkomstgruppernes, mulighed for og incitament til at købe og spise mere frugt og grønt, da det kan styrke folkesundheden i befolkningen.

Forskning viser, at et højt indtag af frugt og grønt har positive effekter på menneskers sundhed, f.eks. at det kan være med til at forebygge visse kræftformer og mindske forekomsten af hjerte-kar-sygdomme («Vi kan leve længere og sundere – Forebyggelseskommissionens anbefalinger til en styrket forbyggende indsats», Forebyggelseskommissionen, 2009).

Undersøgelser fra Sundhedsstyrelsen viser dog, at 15,9 pct. af den voksne befolkning har et usundt kostmønster. Andelen er større blandt mænd (20,3 pct.) end blandt kvinder (11,6 pct.). Andelen er især stor blandt arbejdsløse (22,8 pct.), førtidspensionister (24,8 pct.) og andre uden for arbejdsmarkedet (21,8 pct.) («Danskernes sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2017», Sundhedsstyrelsen, 2018).

Ved at halvere momssatsen på frugt og grønt vil forslagsstillerne øge forbrugernes økonomiske muligheder og incitament til at vælge frugt og grønt. Foruden de positive effekter, som et ændret forbrug vil have på helbredet, vil et ændret forbrugsmønster samtidig kunne medvirke til at reducere klimabelastningen fra en gennemsnitsdanskers kost. Forebyggelseskommissionen påpeger, at forbruget af kød må forventes at falde som konsekvens af en lavere pris på frugt og grønt («Vi kan leve længere og sundere – Forebyggelseskommissionens anbefalinger til en styrket forbyggende indsats», Forebyggelseskommissionen, 2009). Da klimaaftrykket fra frugt og grønt er væsentlig lavere end klimaaftrykket fra animalske produkter, forventes momsnedsættelsen derfor også at have en positiv afsmitning på miljø og klima («Klimavenlig kost», Concito, Michael Minter og Torben Chrintz, 2016).

Konkret foreslår Alternativet med beslutningsforslaget at reducere momsen på frugt og grønt til den lavest mulige sats, der er i overensstemmelse med EU's regler. Ifølge Forebyggelseskommissionens rapport fra 2009 kan momssatsen reduceres til 12,5 pct. Ifølge EU-lovgivningen skal en differentieret momssats desuden være relateret til varen og ikke produktionsformen. Beslutningsforslaget omfatter således frisk frugt og grønt samt tørrede, frosne og let forarbejdede varer inden for samme kategori.

Med udgangspunkt i Forebyggelseskommissionens beregninger forventes momsnedsættelsen at give et årligt mindreprovenu på 1,6 mia. kr. Dertil kommer øgede omkostninger på 17 mio. kr. årligt til administration i Skatteforvaltningen («Vi kan leve længere og sundere – Forebyggelseskommissionens anbefalinger til en styrket forbyggende indsats», Forebyggelseskommissionen, 2009).

Forslaget om billigere frugt og grønt foreslås finansieret ved at hæve tobaksafgifterne, så en pakke cigaretter fremover kommer til at koste ca. 80 kr. Ud over at finansiere billigere sunde fødevarer forventes højere tobaksafgifter at have en yderligere positiv effekt på folkesundheden. Det skyldes, at højere afgifter vil reducere forbruget af sundhedsskadelig tobak, ligesom det vil kunne forhindre flere børn og unge i at starte med at ryge og dermed forebygge potentielle livsstilssygdomme.

Prisen på en pakke cigaretter i Danmark ligger i dag gennemsnitligt på ca. 40 kr. Til sammenligning ligger prisen på en pakke cigaretter i Schweiz i gennemsnit på ca. 53 kr., i England på ca. 95 kr. og i Norge på ca. 100 kr. Ifølge en opgørelse fra Danmarks Statistik er Danmark dermed det næstbilligste land ud af 37 europæiske lande at være ryger i. En ny undersøgelse af danskernes holdning til tobak fra Hjerteforeningen og Kræftens Bekæmpelse viser, at 64 pct. af danskerne bakker op om dyrere tobak, mens kun 15 pct. er imod. Undersøgelsen viser desuden, at selv blandt rygerne er hver tredje villig til at hæve prisen på tobak («Danskerne vil hæve prisen på cigaretter», Hjerteforeningen, den 11. januar 2018).

Adskillige rapporter og undersøgelser viser, at højere tobaksafgifter vil have en markant positiv effekt på både folkesundheden og samfundsøkonomien. F.eks. oplyser Sundheds- og Ældreministeriet den 20. oktober 2015 i et svar til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg, at en forhøjelse af tobaksafgiften på 100 pct. vil give mellem ca. 11.000 og 37.500 ekstra leveår over 10 år, og at en 65-procentsstigning i tobakspriserne vil medføre et årligt fald i sundhedsudgifterne på 5,9 mia. kr. (Sundheds- og Ældreudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 194, folketingsåret 2014-15, 2. samling).

Forslagsstillerne mener på den baggrund, at det giver god mening at hæve tobaksafgiften med henblik på at sænke prisen på frugt og grønt, da det samlet set vil styrke befolkningens muligheder for og incitament til at forbruge og leve sundere.

Skriftlig fremsættelse

Pernille Schnoor (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om billigere frugt og grønt.

(Beslutningsforslag nr. B 137)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.